

РОЗГЛЯНУТО
Вченою радою
Протокол № 9
від «28» 06 2024 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Пенітенціарної академії
України
«28» 06 2024 року № 262/08

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПЕРЕВІРКУ НАУКОВИХ, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ,
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ
ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ АКАДЕМІЇ УКРАЇНИ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних робіт на академічний плагіат (далі – Положення) Пенітенціарної академії України розроблено відповідно до Цивільного кодексу України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», Статуту Пенітенціарної академії України (далі – Академія), Положення про організацію освітнього процесу в Академії, Положення про систему забезпечення академічної доброчесності в Пенітенціарній академії України, з метою запобігання плагіату в наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних роботах наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників Академії, здобувачів вищої освіти та інших авторів наукових робіт.

1.2. Це Положення регламентує порядок проведення перевірки наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних робіт з використанням спеціалізованого програмного забезпечення на виявлення схожості текстів в базах Академії, інших закладів вищої освіти та в мережі Інтернет.

- 1.3. Процедурі обов'язкової перевірки підлягають такі види робіт:
- рукописи статей, поданих до публікації в наукових періодичних виданнях Академії;
 - рукописи монографій, підручників та навчальних (навчально-методичних) посібників, інші наукові праці, подані на розгляд вченої ради Академії щодо надання рекомендації до друку;
 - кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівнів вищої освіти;
 - наукові праці третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (рукописи дисертацій);
 - інші наукові роботи здобувачів вищої освіти.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ПОНЯТТЯ

2.1. Пояснення термінів і понять, що використовуються у цьому Положенні.

Автор – це фізична особа, яка своєю творчою діяльністю створила твір.

Звіт подібності – сформований спеціалізованим програмним забезпеченням на наявність подібності текстів, аналітичний звіт за результатами перевірки на плагіат, що містить інформацію, яка вказує на ймовірність неправомірних запозичень з інших джерел та інші характеристики.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Рукопис – науковий твір, створений автором роботи у вигляді інформації на паперовому носії або в електронному форматі.

Твір – загальний термін для позначення результату творчої діяльності людини в науковій, літературній і художній сферах, представленого на паперових носіях та/або в електронному вигляді, зокрема в мережі Інтернет (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і рукопис дисертації (дисертаційна робота), кваліфікаційна робота: дипломна робота, дипломний проект).

Оригінальність твору – кількісний показник, виражений у відсотках, який відображає співвідношення авторського тексту до загального обсягу твору.

Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Спеціалізоване програмне забезпечення – це сервіс пошуку подібності текстів, який перевіряє текстові документи на наявність запозичених частин тексту з відкритих джерел в мережі чи внутрішньої бази документів користувача, формує Звіт подібності.

3. ВІДПОВІДАЛЬНІ ОСОБИ

3.1. Контактною особою між Академією і організацією, що надає послуги системи виявлення академічного плагіату, з усіх технічних питань

функціонування спеціалізованого програмного забезпечення і координатором роботи з перевірки наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних робіт в Академії є уповноважена особа, визначена наказом ректора Академії.

3.2. Перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних робіт на спеціалізованому програмному забезпеченні здійснює відповідальна за перевірку особа (далі – відповідальна за перевірку особа).

3.3. Начальники (завідувачі) кафедр Академії формують висновки: про допуск роботи до захисту; про допуск роботи до розгляду на науково-методичній раді.

4. ОЦІНКА РІВНЯ ОРИГІНАЛЬНОСТІ ТА УМОВИ ВИЗНАННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ ПРАВОМІРНИМИ

4.1. В якості критерію оригінальності творів використовується показник рівня оригінальності твору у відсотках, отриманий за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення на виявлення схожості текстів в базах Академії, інших закладів вищої освіти та в мережі Інтернет і коригований на відсоток правомірних запозичень.

4.2. Виявлені у тексті твору запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

– власними назвами (індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменуваннями установ, назвами праць, які досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела та ін.);

– усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;

– цитуваннями, оформленими належним чином;

– самоцитуванням (фрагментами тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах, з належним посиланням);

– сталими методиками розрахунку та опису, що характерні для певної сфери знань.

4.3. Коригування відсотку оригінальності твору відбувається, якщо автор використав належним чином посилання на джерело, але спеціалізоване програмне забезпечення розпізнає зазначений текст подібним до інших, то від відсотка оригінальності зазначеного в звіті подібності віднімають відсоток розпізнаного, як подібного тексту.

4.4. Отримані результати, що відображенні в Звіті подібності носять рекомендаційний характер. Остаточне рішення про прийняття чи відхилення поданого тексту приймає кафедра, науково-методична рада, вчена рада чи редколегія наукового видання, залежно від виду твору, що проходить перевірку та відповідно до цього Положення.

5. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ РУКОПИСІВ СТАТЕЙ У НАУКОВИХ ВИДАННЯХ АКАДЕМІЇ

5.1. Перевірку рукописів статей на академічний плагіат здійснює відповідальна за перевірку особа.

Редакційною колегією передаються рукописи статей у форматі *.doc, *.docx відповідальній за перевірку особі. Перевірка здійснюється у 5-ти денний термін. Результатом перевірки є Звіт Подібності, який направляється до редакційної колегії наукового видання Академії.

5.2. Результати перевірки на академічний плагіат враховуються при прийнятті редколегією рішення про допущення рукопису статті до публікації. Рукописи з низьким рівнем оригінальності не приймаються до розгляду та забороняються до публікації.

6. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ РУКОПИСІВ МОНОГРАФІЙ, ПІДРУЧНИКІВ, НАВЧАЛЬНИХ (НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ) ПОСІБНИКІВ ТА ІНШИХ НАУКОВИХ РОБІТ

6.1. Перевірка рукописів монографій, підручників, навчальних (навчально-методичних) посібників та інших наукових робіт проводиться на підставі заяви автора(ів) (Додаток 3).

6.2. Начальник (завідувач) кафедри визначає особу зі складу співробітників кафедри, яка передає електронний варіант рукопису відповідальній за перевірку особі.

6.3. Перевірка здійснюється в термін до 5-ти робочих днів. Результатом перевірки є Звіт подібності. Звіт подібності формується у 2-х екземплярах, один примірник передається на кафедру, другий – архівується.

6.4. Результати перевірки на академічний плагіат враховуються при прийнятті кафедрою рішення про порушення клопотання щодо надання рекомендації рукопису монографії, підручників або навчальних (навчально-методичних) посібників для розгляду на засіданні науково-методичної ради Академії.

6.5. У випадку низького рівня оригінальності тексту поданого рукопису обов'язково проводиться повторна перевірка після доопрацювання автором(ми).

6.6. Для інших наукових робіт здобувачів вищої освіти (курсів роботи, індивідуально-дослідні завдання, конкурсні роботи та ін.) результатом перевірки є Звіт подібності.

7. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

7.1. Перевірка рукописів кваліфікаційних робіт на академічний плагіат проводиться на підставі заяви здобувача вищої освіти (за формою, поданою у Додатку 1).

7.2. Здобувач першого (бакалаврського) рівня, другого (магістерського) рівня вищої освіти до проведення попереднього захисту повинен подати на кафедру заяву та електронний текст кваліфікаційної роботи у форматі *.doc, *.docx. Начальник (завідувач) кафедри визначає особу зі складу співробітників кафедри, яка передає електронний варіант кваліфікаційної роботи відповідальній за перевірку особі.

7.3. Перевірка здійснюється в термін до 5-ти робочих днів. Результатом перевірки є Звіт подібності. Звіт подібності формується у 2-х екземплярах, один примірник передається на кафедру, другий – архівується.

7.4. Кафедра, за якою закріплені здобувач вищої освіти, аналізує Звіти подібності та складає висновок (про допуск роботи до захисту, повернення роботи на доопрацювання, не допуск роботи до захисту) (Додаток 2).

За потребою, для розгляду Звіту подібності кваліфікаційної роботи, кафедра може залучати здобувача вищої освіти.

7.5. Роботи, які мають низький рівень оригінальності тексту (Таблиця 1) повертаються на доопрацювання. Після чого, кваліфікаційна робота направляється на повторну перевірку.

7.6. Роботи, які мають низький рівень оригінальності тексту за результатами повторної перевірки не допускаються до захисту.

8. ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ ДИСЕРТАЦІЙНИХ РОБІТ

8.1. Перевірка дисертаційних робіт на академічний плагіат проводиться на підставі заяви здобувача вищої освіти (за формою, поданою у Додатку 1).

8.2. Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти до проведення попереднього захисту повинен подати на кафедру заяву та електронний варіант тексту дисертаційної роботи у форматі *.doc, *.docx.

Начальник (завідувач) кафедри визначає особу зі складу співробітників кафедри, яка передає електронний варіант дисертаційної роботи відповідальній за перевірку особі.

8.3. Перевірка здійснюється в термін до 5-ти робочих днів. Результатом перевірки є Звіт подібності. Звіт подібності формується у 2-х екземплярах, один примірник передається на кафедру, другий – архівується.

8.4. Кафедра, за якою закріплений здобувач вищої освіти, аналізує Звіт подібності та складає висновок (про допуск роботи до захисту, повернення роботи на доопрацювання, не допуск роботи до захисту) (Додаток 5).

8.5. Дисертаційна робота, яка має низький рівень оригінальності твору повертається здобувачу вищої освіти на доопрацювання.

9. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

9.1. Розгляд апеляції здобувачів вищої освіти, авторів наукових робіт здійснюється комісією з академічної доброчесності Академії (далі – Комісія). Склад Комісії затверджується наказом ректора.

9.2. У випадку незгоди з рішенням кафедри чи редколегії, здобувач вищої освіти, автор має право у 3-денний термін подати письмову апеляційну заяву на ім'я голови Комісії.

9.3. Голова Комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту подання заяви.

9.4. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається завчасно.

9.5. Якщо заявник не з'являється на засідання Комісії, питання розглядається за його відсутності.

9.6. За результатами засідання Комісія формує остаточний висновок (у двох екземплярах), який підписує голова Комісії, її члени та заявник, зазначаючи – «З висновком комісії з академічної доброчесності Академії погоджуюсь/не погоджуюсь».

Один екземпляр висновку Комісія передає на кафедру або редколегії, другий – залишається в Комісії.

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Це Положення вступає в дію з моменту його затвердження рішенням (наказом) ректора Академії.

10.2. Зміни і доповнення до цього Положення розглядаються та схвалюються вченою радою та затверджуються рішенням (наказом) ректора Академії.

**В.о. начальника відділу
наукової діяльності та
міжнародного співробітництва
капітан внутрішньої служби**

Аліна КВІТКА

Додаток 1
до Положення про перевірку наукових,
навчально-методичних, кваліфікаційних
робіт на академічний плагіат
Пенітенціарної академії України

Начальнику (завідувачу) кафедри _____

Здобувача вищої освіти _____

_____ прізвище, ім'я та по батькові

рівень освіти _____

Перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

форма навчання _____

денна, заочна

спеціальність _____

код та найменування спеціальності; спеціалізації

З А Я В А

Цим я підтверджую, що проінформована(ий) про правила функціонування спеціалізованого програмного забезпечення «_____» в Академії щодо перевірки рівня оригінальності твору. Заявляю, що згоден на обробку моєї роботи*, а також її архівування у базі даних Академії. Крім цього, заявляю, що подана для перевірки електронна версія моєї роботи співпадає (ідентична) з друкованою.

Дата

Підпис

Підпис * Під обробкою розуміється порівняння змісту роботи, переданої на перевірку для виявлення фактів запозичення, створення Звіту подібності та архівування

Додаток 2
до Положення про перевірку наукових,
навчально-методичних, кваліфікаційних
робіт на академічний плагіат
Пенітенціарної академії України

ВИСНОВОК КАФЕДРИ ПРО ДОПУСК РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ

Підтверджуємо ознайомлення з результатом Звіту подібності, наданого спеціалізованим програмним забезпеченням _____ щодо роботи:
(назва спеціалізованого програмного забезпечення)

Тема: _____

Автор: _____

Спеціальність: _____

Після аналізу Звіту подібності зроблено такий висновок:

1. Робота містить посилання на джерела та не містить ознак плагіату. Робота допускається до захисту.
2. Робота має бути відкоригована і подана на кафедру.
3. Наукова робота містить умисні текстові спотворення як передбачувані спроби укриття запозичень. Робота не допускається до захисту.
4. Інше: _____

Підтвердження:

_____ дата _____ підпис _____ начальник (завідувач) кафедри _____

175

Додаток 3
до Положення про перевірку наукових,
навчально-методичних, кваліфікаційних
робіт на академічний плагіат
Пенітенціарної академії України

Начальнику (завідувачу) кафедри _____

Автора(ів) _____
_____ прізвище, ім'я та по батькові

З А Я В А

Цим я підтверджую, що проінформована(ий) про правила функціонування спеціалізованого програмного забезпечення «_____» в Академії щодо перевірки рівня оригінальності твору. Заявляю, що згоден на обробку моєї роботи*, а також її архівування у базі даних Академії. Крім цього, заявляю, що подана для перевірки електронна версія моєї роботи співпадає (ідентична) з друкованою.

_____ *Дата*

_____ *Підпис*

Підпис * Під обробкою розуміється порівняння змісту роботи, переданої на перевірку для виявлення фактів запозичення, створення Звіту подібності та архівування

Додаток 4
до Положення про перевірку наукових,
навчально-методичних, кваліфікаційних
робіт на академічний плагіат
Пенітенціарної академії України

ВИСНОВОК КАФЕДРИ ПРО ДОПУСК РОБОТИ ДО РОЗГЛЯДУ НА НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ РАДІ

Підтверджуємо ознайомлення з результатом Звіту подібності, наданого спеціалізованим програмним забезпеченням _____ щодо роботи:
(назва спеціалізованого програмного забезпечення)

Тема: _____

Автор: _____

Після аналізу Звіту подібності зроблено такий висновок:

- 1. Робота містить посилання на джерела та не містить ознак плагіату. Робота допускається до захисту.
- 2. Робота має бути відкоригована і подана на кафедру.
- 3. Наукова робота містить умисні текстові спотворення як передбачувані спроби укриття запозичень. Робота не допускається до захисту.
- 4. Інше: _____

Підтвердження:

_____ дата _____ підпис _____ начальник(завідувач) кафедри _____

Додаток 5
до Положення про перевірку наукових,
навчально-методичних, кваліфікаційних робіт
на академічний плагіат Пенітенціарної
академії України

Міністерство юстиції України
ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

вул. Гонча, 34, м. Чернігів, 14000, тел. (0462) 676822, e-mail: academy@kvs.gov.ua, код ЄДРПОУ 08571788

№ _____

ВИСНОВОК

щодо наявності фактів академічного плагіату
у дисертаційному дослідженні

_____ (ПІБ здобувача наукового ступеня)

« _____ »

(назва дисертації)

_____ (спеціальність)

Програмний засіб перевірки на плагіат: _____

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії виконана в _____

20__ році.

За результатами аналізу Звіту подібності [ID код: вказується номер], згенерованого спеціалізованим програмним забезпеченням «_____», встановлено відповідність електронного варіанту дисертації, наданого здобувачем, паперовому варіанту дисертації; виключено з файлу дисертації для перевірки список використаних джерел та титульний аркуш. На підставі опрацювання джерел, доступних у Інтернет-мережі та в бібліотеці Академії, з деяким ступенем подібності виявлено _____ документів.

Загальний висновок:

Додаток: Згенерований Звіт подібності [ID код: вказується номер] додається на _____ аркушах.

_____ дата

_____ підпис

начальник (завідувач) кафедри _____